

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Савска улица 25/IV, Београд
Број: 6/0-02-253/2020-11
Датум: 13. март 2020. године

Објављени текст не садржи заштићене податке или изостављене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите а изостављени подаци ознаком ХХХ.

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка б) Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по Пријави концентрације број 6/0-02-253/2020-1, коју је 3. фебруара 2020. године поднела Апотекарска установа „Dr.Max“ Београд, са регистрованим седиштем на адреси Милоша Поцерца бр. 25, Београд, Република Србија, преко пуномоћника адвоката Анђеле Мирковић и осталих адвоката из адвокатске канцеларије NKO Partners oad Београд, ул. Његошева бр. 11, дана 13. марта 2020. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем непосредне појединачне контроле коју врши Апотекарска установа „Dr.Max“ Београд, са регистрованим седиштем на адреси Милоша Поцерца бр. 25, Београд, Република Србија, матични број: 17151088, над делом пословања Здравствене установе апотеке Крушевац, са регистрованим седиштем на адреси Ћирила и Методија бр. 34, Крушевац, Република Србија, матични број 17385704, који се односи на обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа, све у складу са Одлуком о избору најповољнијег понуђача бр. 515-2/2020 од 17. јануара 2020. године.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве концентрације, Апотекарска установа „Dr.Max“ Београд, уплатио ХХХ динара дана 10. марта 2020. године на рачун Комисије за заштиту конкуренције, што укупно представља прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Апотекарска установа „Dr.Max“ Београд, са регистрованим седиштем на адреси Милоша Поцерца бр. 25, Београд, Република Србија, матични број: 17151088, (у даљем тексту: подносилац Пријаве или АУ „Dr.Max“ Београд), је поднела Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) Пријаву концентрације број: 6/0-02-253/2020-1 дана 3. фебруара 2020. године (у даљем тексту: Пријава), која настаје стицањем непосредне појединачне контроле подносиоца Пријаве над делом пословања Здравствене установе апотеке Крушевац, са регистрованим седиштем на адреси Ћирила и Методија бр. 34, Крушевац, Република Србија, матични број 17385704 (у даљем тексту: ЗУА Крушевац), који се односи на обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа, све у складу са

Одлуком о избору најповољнијег понуђача бр. 515-2/2020 од 17. јануара 2020. године (у даљем тексту: Циљно пословање).

Пријава је поднета преко пуномоћника, адвоката Анђеле Мирковић и осталих адвоката из адвокатске канцеларије НКО Partners оад из Београда, Његошева бр. 11.

С обзиром да поднета документација није била у свему усклађена са Уредбом о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16, у даљем тексту: Уредба), недостаци Пријаве су отклоњени допунама Пријаве заведеним у Комисији под бројем: 6/0-02-253/2020-4 од 24. фебруара 2020. године, бројем: 6/0-02-253/2020-6 од 25. фебруара 2020. године, бројем: 6/0-02-253/2020-7 од 26. фебруара 2020. године и бројем: 6/0-02-253/2020-10 од 10. марта 2020. године.

Након допуне Пријаве, Комисија је утврдила да је Пријава потпуна, да је поднета Комисији у складу са Законом о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) и са Уредбом и да су испуњени услови за поступање и одлучивање Комисије по истој у скраћеном поступку.

Комисија је, такође, утврдила да је подносилац Пријаве, АУ „Dr.Max“ Београд, уплатио прописани износ за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку, што је констатовано у ставу II диспозитива.

У предметном поступку подносилац Пријаве је на основу члана 45. Закона поставио и Захтев за заштиту података поднеском број: 6/0-02-253/2020-5 од 24. фебруара 2020. године, а тиче се заштите података који представљају садржину Пријаве, њених допуна и докумената која су предата као прилози уз Пријаву у папирној и електронској верзији. По наведеном захтеву биће одлучено посебним закључком.

Увидом у целокупну предметну документацију, утврђено је како следи.

Учесници у концентрацији

Подносилац Пријаве је основан 30. септембра 1996. године и под пословним именом Здравствена установа апотека „FARMANEA“ Београд је обављао пословне активности до 24. фебруара 2020. године када је извршена промена пословног имена у Апотекарска установа „Dr.Max“ Београд, у циљу усклађивања са Законом о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 25/19), према којем се здравствена установа може основати као апотекарска установа (за разлику од претходно важећег прописа, према којем се здравствена установа могла основати као апотека). Подносилац Пријаве је о наведеној промени обавестио Комисију доставом оверене фотокопије решења Привредног суда у Београду број 2 Фи 133/2020 од 24. фебруара 2020. године. Основна делатност подносиоца Пријаве је трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама – апотекама (шифра 4773) укључујући производе који се могу добити само на лекарски рецепт, производе који се налазе у слободној продаји (тзв. over the counter/без лекарског рецепта) и производе који захтевају специјалан третман приликом складиштења и руковања, какав је случај са аналгетицима и запаљивим производима, као и медицинска средства (сви инструменти, апарати, уређаји и производи који се примењују самостално или и у комбинацији, у циљу утврђивања дијагнозе, превенције, праћења лечења или ублажавања болести, повреда или инвалидитета итд.). Ово друштво се, такође, бави и трговином на мало медицинским и ортопедским помагалима (шифра 4774), трговином на мало козметичким и тоалетним производима (шифра 4775) и осталом трговином на мало храном (шифра 4729), све у специјализованим продавницама – апотекама. Власник подносиоца Пријаве је друштво AsterFarm d.o.o. Beograd са регистрованим седиштем на адреси Ђорђа Станојевића 14/5, Београд-Нови Београд, основано 10.

августа 2016. године и регистровано код Агенције за привредне регистре под матичним бројем 21217328, и са претежном делатношћу: консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем – шифра 7022 (у даљем тексту: AsterFarm). Решењем Комисије број 6/0-02-381/2017-6 од 12. јуна 2017. године је одобрена концентрација стицањем контроле AsterFarm-а над подносиоцем Пријаве.

Једини члан AsterFarm-а је друштво Pharmax Holdings Limited, са регистрованим седиштем на адреси Agias Fylaxeos & Polygnostou, 212, 2nd floor C&I Center Building, 3082 Limassol, Кипар, матични број: HE 295375 (у даљем тексту: Pharmax). Основне пословне активности овог друштва, [...].

Подносилац Пријаве и AsterFarm су зависна друштва Dr.Мах групе, једног од највећих ланаца апотека у централној и источној Европи, који обавља делатност под брэндом „Dr.Мах“ и који се бави малопродајом и велепродајом фармацеутских производа и развојем и производњом портфолија приватних робних марки. [...]. Сва друштва повезана са Pharmax-ом чине Pharmax групу друштава (у даљем тексту: Pharmax Група), која представља једног учесника на тржишту у складу са чланом 5. Закона.

AsterFarm је основан са циљем уласка Dr.Мах Групе на тржиште малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава Републике Србије, односно као матично друштво здравствених установа апотека које ће директно обављати делатност на тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у Републици Србији.

Као што из претходног произилази, подносилац Пријаве је део Dr.Мах Групе у оквиру које су у току 2019. године у Републици Србији пословале следеће здравствене установе апотеке, чијим пословањем управља AsterFarm:

- 1) ЗУА Фармакор Ниш, са регистрованим седиштем у Нишу, на адреси Булевар Немањића бр. 92, матични број: 17657194, која је регистрована у Привредном суду у Нишу, број регистарског улошка регистарског суда: 5-33, за коју је Решењем Комисије број 6/0- 02-381/2017-6 од 12. јуна 2017. године одобрена концентрација стицањем контроле од стране AsterFarm-а;
- 2) ЗУА Dren Paraćin, са регистрованим седиштем у Параћину, на адреси Војда Карађорђа бр. 20, матични број: 17822934, која је регистрована у Привредном суду у Крагујевцу, број регистарског улошка регистарског суда: 5-303-00;
- 3) ЗУА Živković Negotin, са регистрованим седиштем у Неготину, на адреси Бадњевска бр. 4, матични број: 17632051, која је регистрована у Привредном суду у Зајечару, број регистарског улошка регистарског суда: 5-129-09;
- 4) ЗУА Viva Novi Sad, са регистрованим седиштем у Новом Саду, на адреси Кисачка бр. 27, матични број: 08870349, која је регистрована у Привредном суду у Новом Саду, број регистарског улошка регистарског суда: 5-357;
- 5) ЗУА Ма-Nip Pharm Beograd, са регистрованим седиштем у Београду, на адреси Видиковачки венац 92ф, матични број: 17604953, која је регистрована у Привредном суду у Београду, број регистарског улошка регистарског суда: 5-847-00;
- 6) ЗУА Viva Obrenovac, са регистрованим седиштем у Обреновцу, на адреси Војводе Мишића бр. 237, матични број: 17355643, која је регистрована у Привредном суду у Београду, број регистарског улошка регистарског суда: 5-648-00;
- 7) ЗУА Leko-vita Mladenovac, са регистрованим седиштем у Младеновцу на адреси Краља Петра I бр. 230, матични број: 17670743, која је регистрована у Привредном суду у Београду, број регистарског улошка регистарског суда: 5-945-00;

- 8) ЗУА Euromedic Beograd, са регистрованим седиштем у Београду, на адреси Краља Милутина 57, матични број: 17385704, која је регистрована у Привредном суду у Београду, број регистарског улошка регистарског суда: 5-661-00.

Поред наведених, на домаћем тржишту је присутно и повезано друштво подносиоца Пријаве, друштво A&D Pharma d.o.o. Beograd са регистрованим седиштем на адреси Лимска бр. 6, Београд-Вождовац, Република Србија, матични број: 21291048, чија је претежна делатност: трговина на велико фармацеутским производима – шифра 4646 (у даљем тексту: A&D Pharma Србија). Холандско друштво A&D Pharma Holdings NV, регистарски број: 27288782, је власник 100% удела у овом друштву. [...].

Pharmax Група је у 2018. години остварила укупан годишњи приход у свету од преко [...] евра и у Републици Србији од [...] евра.

Према наводима подносиоца Пријаве, обрачунска 2018. година је узета као релевантна за потребе припреме Пријаве, с обзиром да је Пријава поднета на почетку 2020. године и да подаци који се односе на 2019. годину и даље нису на одговарајући начин обрађени и објављени. Следствено, Пријава се заснива на подацима о укупном годишњем приходу који се односи на 2018. годину, као прву претходну обрачунску годину за коју су комплетни подаци доступни. Комисији је, накнадно, достављена и изјава директора AsterFarm-а, власника подносиоца Пријаве, да је укупан годишњи приход свих учесника у концентрацији остварен на светском тржишту у обрачунској 2019. години већи од 100 милиона евра, при чему је један од учесника у концентрацији на тржишту Републике Србије остварио приход већи од 10 милиона евра, из чега проистиче да исти надмашују износе остварених укупних годишњих прихода из првог алтернативног услова из члана 61. Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији.

У Циљно пословање спада обављање дела фармацеутске делатности ЗУА Крушевац на примарном нивоу, односно континуирано снабдевање становништва, здравствених установа, приватне праксе и других правних лица за које је посебним законом предвиђено да обављају и послове здравствене делатности, лековима и медицинским средствима у складу са законом, односно обезбеђивање рационалне фармакотерапије ради лечења, побољшања и одржавања квалитета живота пацијената, самостално, односно у сарадњи са другим здравственим радницима, као и континуирани процес издавања, односно примене лекова и медицинских средстава и пријављивање нежељених реакција на лекове и медицинска средства, на територији Расинског округа, односно територији града Крушевца и општина: Трстеник, Брус, Ћићевац, Варварин и Александровац.

ЗУА Крушевац је уписана у регистар установа који се води код Привредног суда у Краљеву, под регистарским бројем 11967/93. Град Крушевац је једини оснивач и власник ЗУА Крушевац. Према подацима у Пријави, ЗУА Крушевац врши контролу над 42 апотеке. Од наведеног укупног броја апотека, Циљно пословање чине 26 апотека и 1 галенска лабораторија. [...].

ЗУА Крушевац је у 2018. години остварила укупан годишњи приход у Републици Србији у износу од 5.828.430 евра, док је у 2019. години исти износио 2.948.390 евра.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Предметна концентрација се односи на преузимање Циљног пословања/обављања дела фармацеутске делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа од стране подносиоца Пријаве путем закључивања

Уговора о концесији за обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа чији је административни центар град Крушевац, чији Модел-Нацрт је достављен Комисији (у даљем тексту: Уговор о концесији).

Предмет Уговора о концесији је давање концесије за обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа уступањем одређених непокретности које тренутно користи ЗУА Крушевац (циљне апотеке) на коришћење на период од 15 година, а у циљу наставка обављања предметне делатности.

У члану 262. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/19) прописано је да је у року од 45 дана од дана ступања на снагу овог закона јединица локалне самоуправе дужна да спроведе поступак контроле над радом и пословањем здравствених установа чији је оснивач и да утврди да ли је код здравствене установе наступила трајнија неспособност плаћања, претећа неспособност плаћања, односно презадуженост под условима прописаним законом којим се уређује стечај. Седмочлана комисија коју је формирао Град Крушевац је у мају 2019. године сачинила Извештај о спроведеном поступку контроле над радом и пословањем ЗУА Крушевац, који је предочен Градском већу града Крушевца и који је послат Министарству здравља Републике Србије. Комисија формирана од стране града Крушевца је утврдила и донела закључак да је код ЗУА Крушевац наступила трајнија неспособност плаћања. [...]. Конкретно, од 2015. године су присутни пад промета, проблеми са наплатом потраживања, исплатом зарада и набавком лекова. Раст дуговања према повериоцима због неликвидног пословања је додатно угрозио пословање ЗУА Крушевац. Због пада прихода, расходи су смањени у делу обавеза према запосленима, као и контролисаном набавком основних средстава, потрошног материјала и осталог. Како би успоставила нормално пословање, ЗУА Крушевац је прибегла привременом гашењу појединих апотека и тиме угрозила континуирано снабдевање становништва лековима, помоћним лековитим средствима и медицинским помагалима. Мера привременог гашења апотека је била неопходна у датим околностима да би се очувао рад ЗУА Крушевац у целини. Константна неликвидност је допринела достизању свих лимита у испорукама који су били доступни од стране добављача, тако да стање залиха не омогућава већи ниво промета и ЗУА Крушевац практично ради са залихама које су испод минималних критеријума по својој структури и количини. Даље пословање ЗУА Крушевац под поменутих условима, или престанак њеног рада услед напред наведених разлога, значајно би утицали на снабдевеност становништва лековима, лековитим средствима и медицинским помагалима, посебно у насељеним местима на територији Расинског округа са мањим бројем становника, у којима приватне апотеке проналазе мањи економски интерес за своје пословање и не отварају продајна места. У вези наведеног, Скупштина града Крушевца је прихватила и усвојила самоиницијативни предлог запослених у ЗУА Крушевац за покретање пројекта јавно-приватног партнерства са елементима концесије за обављање фармацеутске здравствене заштите на територији Расинског округа, ради континуираног снабдевања становништва лековима, помоћним лековитим средствима и медицинским средствима уз профитабилно пословање.

Град Крушевац је, на основу члана 22. и 35. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 15/16 и 104/16) објавио јавни позив за давање концесије за обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа (шифра јавног позива: К1/19). Циљ јавног позива је да се концесионару уступи 24 непокретности у јавној својини Концедента/Града Крушевца, као и да се омогући коришћење још три непокретности које нису у јавној својини, али које ЗУА Крушевац користи по основу закупа или другог законом прописаног основа коришћења, а у циљу наставка обављања предметне

делатности. Концесионару се даје у концесију обављање делатности у наведеним непокретностима на период од 15 година од дана закључења уговора. ЗУА Крушевац наставља пословање као функционална јединица, јер предмет концесије нису све апотеке којима управља ЗУА Крушевац.

Подносилац Пријаве је, након спроведеног предметног поступка реализације пројекта јавно-приватног партнерства са елементима концесије, изабран као најповољнији понуђач (применом критеријума економски најповољније понуде исказане као највиша понуђена концесиона накнада) и са њим као Концесионаром Град Крушевац ће закључити Уговор о концесији за обављање фармацеутске здравствене делатности на примарном нивоу на територији Расинског округа чији је административни центар Град Крушевац. Концесиона делатност ће се обављати у насељеним местима на територији Града Крушевца и општина: Трстеник, Брус, Ћићевац, Варварин и Александровац. Концесионар ће бити дужан да понуди заснивање радног односа на неодређено време за најмање 75 запослених у ЗУА Крушевац, уз поштовање најмање истог нивоа уговорене зараде коју су имали ови запослени у тренутку усвајања Концесионог акта и којима у периоду од најмање две године од дана закључења Уговора о концесији неће моћи да откаже уговор о раду по основу технолошког вишка. Такође, Концесионар ће бити дужан да плати утврђену концесиону накнаду за обављање предметне делатности, а која се састоји од укупне иницијалне концесионе накнаде и укупне годишње концесионе накнаде.

Поверавање концесионе делатности има за циљ да омогући остваривање и заштиту јавног интереса у облику обезбеђивања континуираног и ефикасног обављања фармацеутске делатности на територији Расинског округа. Такође, Концесионар ће бити у обавези да омогући ефикаснију и свеобухватнију набавку лекова и медицинских средстава који се могу прописивати и издавати на терет обавезног здравственог осигурања, као и проширење асортимана у апотекама ради даље продаје комерцијалних производа.

Специфичност давања ове концесије огледа се у чињеници да ће друге локалне самоуправе Расинског округа и то општине: Брус, Трстеник, Александровац, Варварин и Ћићевац део надлежности који се тичу активности Циљног пословања на њиховим територијама, а које ће бити предмет концесије пренети у надлежност града Крушевца.

Као акт о концентрацији подносилац Пријаве је доставио Одлуку Градског већа града Крушевца о избору најповољније понуде од 17. јануара 2020. године и Модел – Нацрт уговора о концесији. Из разлога да су у наведеним актима садржана права и обавезе њихових потписника у спровођењу предметне концесије, при чему ће подносилац Пријаве самостално организовати обављање концесионе делатности и управљање предметним апотекама, односно имати контролу над обављањем Циљног пословања, Комисија их је прихватила као правни основ предметне концентрације.

У вези са разлозима за спровођење концентрације, у Пријави је наведено да предметна концентрација представља прилику подносиоца Пријаве да [...].

Према подацима у Пријави, очекивани рок за реализацију концентрације је [...].

Испуњеност услова за подношење пријаве концентрације

Предложена концентрација се тиче стицања непосредне контроле од стране једног учесника на тржишту над делом другог учесника на тржишту, у смислу члана 17. став 1. тачка 2) Закона.

Из података достављених Комисији о укупним годишњим приходима учесника у концентрацији оствареним на светском тржишту, као и о укупном приходу једног од њих оствареном на тржишту Републике Србије у 2018. години, проистиче да исти

надмашују износе остварених укупних годишњих прихода из првог алтернативног услова из члана 61. Закона, што значи да је постојала обавеза пријаве предметне концентрације Комисији.

Пријава је поднета у складу са одредбама члана 63. став 1. тачка 1) и став 3. Закона.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Образлажући предлог релевантног тржишта подносилац Пријаве је дао и следеће уводне напомене, полазећи од активности учесника у концентрацији, а нарочито Циљног пословања.

Као што је претходно наведено, подносилац Пријаве и његова повезана лица у 2019. години: ЗУА Фармакор Ниш, ЗУА Дрен Параћин, ЗУА Живковић Negotin, ЗУА Viva Novi Sad, ЗУА Ма-Нип Pharm Beograd, ЗУА Viva Obrenovac, ЗУА Leko-vita Mladenovac и ЗУА Euromedic Beograd као своју претежну делатност обављају малопродају фармацеутских производа и медицинских средстава.

ЗУА Крушевац као преносилац Циљног пословања, такође, послује на тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава – снабдева становништво лековима, помоћним лековитим средствима, медицинским помагалима и даје упутства за њихову правилну употребу. Ову делатност обавља у 24 непокретности у јавној својини, док три непокретности које нису у јавној својини користи по основу закупа или другог законом предвиђеног основа коришћења.

Малопродаја фармацеутских производа и медицинских средстава у Републици Србији организована је кроз мрежу продајних места – апотека које у складу са Законом о здравственој заштити послују као седиште здравствене установе, огранак здравствене установе или јединице за издавање готових лекова у саставу одређене здравствене установе. У наведеним продајним местима врши се малопродаја фармацеутских производа и медицинских средстава физичким лицима.

Дистрибуција фармацеутских производа и медицинских средстава најчешће је организована од стране лица која обављају трговину на велико фармацеутским производима и медицинским средствима и која врше снабдевање продајних места – апотека производима из свог асортимана. Наиме, дозволу за промет на велико лековима и медицинским средствима могу да добију само лица која испуњавају прописане услове из Закона о лековима, међу којима су и услови који се односе на логистичке капацитете за складиштење и дистрибуцију ових производа. У складу са наведеним, све логистичке активности у вези са дистрибуцијом релевантног производа до продајног места најчешће врше управо велетрговци, а ређе то врше саме здравствене установе или трећа лица ангажована од стране здравствене установе или велетрговаца директно.

И код подносиоца Пријаве и ЗУА – његових повезаних лица мрежа дистрибуције и малопродаје је, такође, организована на претходно описан начин: све логистичке активности у вези са дистрибуцијом релевантних производа до продајних

места врше [...].

У Пријави је дефинисано да предметни фармацеутски производи и медицинска средства обухватају лекове, медицинска средства, дијететске производе и додатке исхрани (дијететске суплементе), козметичка средства за личну хигијену, негу и заштиту лица и тела, као и друге препарате који су намењени за хуману употребу, као и употребу у ветерини, за које се показало да имају својство да лече или спречавају болести код људи, односно животиња. Наведени производи одређене јачине, фармацеутског облика и паковања који садрже супстанцу/комбинацију супстанци која се може користити или примењивати на људима, односно животињама, било са намером да се поново успостави, побољша или измени физиолошка функција путем фармаколошког, имунолошког или метаболичког дејства, или да се постави медицинска дијагноза, представљају лекове (без обзира на то да ли је режим њиховог издавања уз лекарски рецепт или без истог – тзв. over the counter/ОТС лекови). Медицинска средства су инструменти, апарати, уређаји и производи који се примењују на људима ради утврђивања дијагнозе, превенције, праћења, лечења или ублажавања болести, повреда или инвалидитета, испитивања, замене или модификације анатомских или физиолошких функција, контроле зачећа, и помоћна средства која по дефиницији нису медицинско средство, а која означавају производе који у комбинацији с медицинским средством омогућавају функционисање у складу са њиховом наменом коју одређује произвођач. Осим тога, поменути производи укључују и намирнице које се, због посебног састава или посебног начина производње, јасно разликују од намирница уобичајеног састава, и које су погодне за посебно наведену нутритивну намену за коју се стављају у промет и које допуњују нормалну исхрану и представљају концентроване изворе витамина, минерала или других супстанци са хранљивим или физиолошким ефектом, појединачно или у комбинацији, а у промету су у дозираним облицима дизајниране да се узимају у одмереним појединачним количинама - капсуле, таблете, кесице прашка, ампуле течности, бочице за дозирање у капима и др. назване дијететски производи и додаци исхрани као и козметичка средства за одржавање личне хигијене, негу и заштиту лица и тела (тзв. парафармацеутици).

Подносилац Пријаве је, узимајући у обзир да су у важећим прописима: Закону о лековима и медицинским средствима („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 107/12, 113/17 – др. закон и 105/17 – др. закон) Закону о безбедности хране („Службени гласник РС“, бр. 41/09), као и пратећим подзаконским актима, предвиђени веома слични услови за обављање делатности промета на мало лековима и медицинским средствима и делатности промета на мало дијететским производима и додацима исхрани, као и да се и промет на мало козметичким средствима за одржавање личне хигијене, негу и заштиту лица и тела обавља под сличним условима, као и претходну праксу установљену у одлукама Комисије, предложио као релевантно тржиште производа *тржиште малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава*.

У вези са географском димензијом релевантног тржишта, подносилац Пријаве је имао у виду специфичност тржишта малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у смислу да је реч о малопродајној делатности, као и чињеницу да су купци релевантних производа физичка лица због чијих се склоности и навика не може очекивати да постоји заменљивост на страни тражње изван локалног нивоа. Следствено, подносилац Пријаве предлаже да се релевантно географско тржиште дефинише на локалном нивоу, односно као *територија Расинског округа* где се налазе продајна места апотеке/Циљно пословање које су предмет преузимања. Наведено образлаже Одлуком о избору најповољнијег понуђача бр. 515-2/20 од 17. јанара 2020. године, досадашњом праксом Комисије, као и чињеницом да је Расински округ

административна целина која обухвата скоро 300 сеоских насеља, при чему потрошачи из тих насеља често не набављају фармацеутске производе и медицинска средства у апотекама у својој општини. Другим речима, фармацеутски производи и медицинска средства која потрошачи набављају у малопродајним објектима у једној општини Расинског округа конкуришу тим производима набављеним у малопродајним објектима у другој општини. Следствено наведеном, подносилац Пријаве сматра да је релевантно географско тржиште управо Расински округ, а не општине у његовом саставу.

Комисија је прихватила предлог подносиоца Пријаве, који је прецизирала и релевантно тржиште производа дефинисала као *тржиште малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама*.

Комисија није прихватила предлог подносиоца Пријаве и релевантно географско тржиште дефинисала као територије града Крушевца и општина Расинског округа, тј. *територије града Крушевац и општина: Александровац, Брус, Варварин, Трстеник и Ћићевац*, као територије на којима се обавља Циљно пословање.

Оцена ефеката концентрације

Подносилац Пријаве је за процену укупне величине релевантног тржишта производа у смислу остварене вредности продаје (у еврима) у Републици Србији, као и тржишних удела учесника на истом користио званичне јавно доступне финансијске извештаје за 2018. годину, финансијске извештаје за 2019. годину који су тренутно у припреми, податке Републичког фонда за здравствено осигурање о извршеним уплатама приватним апотекама на годишњем нивоу, расположиве податке IQVIA (IMS).

Ови подаци представљају податке који су прибављени од Представништва IQVIA AG Beograd који се бави истраживањем тржишта. IQVIA (IMS) подаци заснивају се на велепродајној/набавној цени по којој учесници на тржишту прибављају фармацеутске производе и медицинска средства и исте је подносилац Пријаве користио у недостатку података који се односе на вредност продаје на мало фармацеутских производа и медицинских средстава у Републици Србији/територији Расинског округа. Коришћењем ових података подносилац Пријаве је дошао до закључка да он и његова повезана лица која учествују на тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава на територији Расинског округа немају значајан удео на овом тржишту (10-5%), као ни ЗУА Крушевац која је преносилац Циљног пословања (10-20%).

Комисија није прихватила овакав приступ подносиоца Пријаве, јер подаци који се заснивају на велепродајној/набавној цени по којој учесници на тржишту прибављају фармацеутске производе и медицинска средства нису адекватан показатељ величине тржишта малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у Републици Србије/на територији Расинског округа. Овакве процене, којима су једино учесници у концентрацији располагали, су оцењене као недовољно прецизне.

С обзиром да је релевантно географско тржиште дефинисано као територије града Крушевац и општина: Александровац, Брус, Варварин, Трстеник и Ћићевац, односно као појединачне територије на којима се обавља Циљно пословање, Комисија је, у складу са својом досадашњом праксом, величину релевантних тржишта и тржишна учешћа учесника на истим одредила према укупном/појединачном броју апотека које обављају релевантне пословне активности.

- У складу са претходним, у Пријави је наведено да се на територији Расинског округа у 2019. години налазило укупно [...] апотека и од тога:
- на територији града Крушевца [...] апотека,
 - на територији општине Александровац [...] апотека,
 - на територији општине Брус [...] апотеке,
 - на територији општине Варварин [...] апотека,
 - на територији општине Трстеник [...] апотека,
 - на територији општине Ћићевац [...] апотека.

Релевантна тржишта и њихови учесници у 2019. години приказани су у Табели 1. Подаци садржани у Табели 1 су прибављени од стране учесника у концентрацији. Из овог приказа произилази како следи.

Табела 1

Учесник на тржишту	Крушевац		Александровац		Брус		Ћићевац		Трстеник		Варварин	
	бр. апотека	трж. удео (%)	бр. апотека	трж. удео (%)	бр. апотека	трж. удео (%)	бр. апотека	трж. удео (%)	бр. апотека	трж. удео (%)	бр. апотека	трж. удео (%)
Dr. Мах	[...]	/0-5/%					[...]	/20-30/%				
ЗУА Крушевац	[...]	/10-20/%	[...]	/10-20/%	[...]	/20-30/%	[...]	/20-30/%	[...]	/10-20/%	[...]	/20-30/%
Трж. удео - учесници у концентрацији	[...]	/10-20/%	[...]	/10-20/%	[...]	/20-30/%	[...]	/40-50/%	[...]	/10-20/%	[...]	/20-30/%
ЗУА Марковић	[...]	/10-20/%										
ЗУА Матић	[...]	/5-10/%										
ЗУА Анђела	[...]	/10-20/%					[...]	/20-30/%				
ЗУА VENU	[...]	/10-20/%										
ЗУА Кршенковић	[...]	/10-20/%							[...]	/5-10/%		
ЗУА Бобан Т			[...]	/10-20/%					[...]	/10-20/%		
ЗУА Александра									[...]	/20-30/%		
ЗУА Filly farm			[...]	/10-20/%	[...]	/20-30/%			[...]	/10-20/%		
ЗУА Жалфија					[...]	/50-60/%			[...]	/5-10/%		
ЗУА Aleksandar pharm	[...]	/0-5/%							[...]	/20-30/%		
ЗУА Браћа Филиповић			[...]	/10-20/%			[...]	/20-30/%				
ЗУА Вива Ћуприја											[...]	/40-50/%
ЗУА Lilly drogerie	[...]	/5-10/%	[...]	/10-20/%								
ЗУА Прима лек											[...]	/40-50/%
Апотека Pasiflora	[...]	/0-5/%										
ЗУА Оаза здравља	[...]	/0-5/%										
ЗУА Tilia	[...]	/0-5/%										
Војкан Бекрић ПР - апотека Храст			[...]	/10-20/%								
Апотека ДЕА - ЗУА Доротеј	[...]	/0-5/%										
ЗУА Вива			[...]	/10-20/%								
ЗУА Радић									[...]	/5-10/%		
Апотека Ненковић	[...]	/0-5/%										
Апотека Свети Ђорђе							[...]	/20-30/%				
Апотека Escular									[...]	/5-10/%		
Апотека Данка			[...]	/10-20/%								
Остали	[...]	/5-10/%										
	[...]	/90-100/%	[...]	/90-100/%	[...]	/90-100/%	[...]	/90-100/%	[...]	/90-100/%	[...]	/90-100/%

На тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама на територији града Крушевца у 2019. години је било активно [...] апотека. Група подносиоца Пријаве/Dr.Max била је присутна са [...] апотеке и тржишним уделом од /0-5/%. Највећи конкуренти подносиоцу Пријаве су ЗУА Крушевац са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%, ЗУА Марковић Крушевац са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%, ЗУА Анђела Крушевац са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%, ЗУА БЕНУ Београд са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/% и ЗУА Кршенковић Ужице са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%.

На тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама на територији општине Александровац у 2019. години је било активно [...] апотека. Група подносиоца Пријаве/Dr.Max није била присутна на овом релевантном тржишту, на којем су присутна 8 учесника са по [...] апотеком, од којих и ЗУА Крушевац, са тржишним уделом од /10-20/%.

На тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама на територији општине Брус у 2019. години је било активно [...] апотеке. Група подносиоца Пријаве/Dr.Max није била присутна на овом релевантном тржишту, на којем су присутна 3 учесника, и то 2 са по [...] апотеком, од којих и ЗУА Крушевац и са појединачним тржишним уделом од /20-30/% и један учесник са [...] апотеке и са тржишним уделом од /50-60/%.

На тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама на територији општине Варварин у 2019. години је било активно [...] апотека. Група подносиоца Пријаве/Dr.Max није била присутна на овом релевантном тржишту, на којем је присутна ЗУА Крушевац са [...] апотеком и са тржишним уделом од /20-30/% и два учесника са [...] апотеке и са појединачним тржишним уделом од по /40-50/%.

На тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама на територији општине Трстеник у 2019. години је било активно [...] апотека. Група подносиоца Пријаве/Dr.Max није била присутна на овом релевантном тржишту, на којем су присутна 9 учесника, од којих и ЗУА Крушевац са [...] апотеке и са тржишним уделом од са /10-20/%. Највећи конкуренти ЗУА Крушевац су ЗУА Александра Трстеник и ЗУА Aleksandar pharm Врњачка Бања са по [...] апотеке и са тржишним уделом од по /20-30/% и ЗУА Бобан Т Трстеник са [...] апотеке и тржишним уделом од /10-20/%.

На тржишту малопродаје фармацеутских производа и медицинских средстава у специјализованим продавницама – апотекама на територији општине Ћићевац у 2019. години је било активно [...] апотека. Група подносиоца Пријаве/Dr.Max је била присутна са [...] апотеком и тржишним уделом од /20-30/%. На истом тржишту су присутна још 4 учесника са по [...] апотеком и са појединачним тржишним уделом од по /20-30/%, укључујући и ЗУА Крушевац.

Као што се види из Табеле 1 оба учесника у концентрацији су присутна на два релевантна тржишта и то у граду Крушевцу и на територији општине Ћићевац. Следствено, након спровођења концентрације доћи ће до хоризонталног преклапања њихових пословних активности, тако да ће заједнички тржишни удео у Крушевцу износити /10-20/%, а у општини Ћићевац /40-50/%. Иако ће по броју апотека ([...]) бити највећи учесник у граду Крушевцу, подносилац Пријаве ће и даље трпети јак конкурентски притисак, пре свега од стране ЗУА Марковић Крушевац са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%, ЗУА Анђела Крушевац са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%, ЗУА БЕНУ Београд са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/% и ЗУА Кршенковић Ужице са [...] апотека и тржишним уделом од /10-20/%. Што

се тиче тржишта на територији општине Ћићевац, на истом је присутно само [...] апотека. Подносилац Пријаве ће након спровођења концентрације управљати са [...] апотеке, уз присуство 3 конкурента са по [...] апотеком чије пословање контролишу.

На осталим релевантним тржиштима нема агрегације тржишних удела учесника у концентрацији, нити значајне промене структуре тржишта, па самим тим ни потенцијално негативних ефеката концентрације, јер ће променом контроле над апотекама у саставу Циљног пословања подносилац Пријаве само преузети постојеће тржишне уделе Циљног пословања. Може се закључити да ће након спровођења концентрације/реализације предметног јавно-приватног партнерства остати значајан ниво конкуренције и конкурентског притиска на релевантним тржиштима.

Поред наведеног, Комисија је имала у виду и чињеницу да је подносилац Пријаве према Уговору о концесији дужан да управља свим циљним апотекама [...]. Такође, значајан број циљних апотека је лоциран у сеоским насељима, [...]. Такође, у многим од ових апотека делатност се обавља само у једној смени, или само неколико пута недељно уз скраћено радно време, што свеукупно опредељује и разлоге за спровођење предметне концентрације.

Применом критеријума из члана 19. Закона Комисија је оценила да се у конкретном случају ради о дозвољеној концентрацији, што опредељује одлуку у ставу I диспозитива решења.

Одлука у ставу II диспозитива решења донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке б). Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Небојша Перић, с.р.